

Dôvodová správa

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky ako Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program vyhlásilo dňa 19. 12. 2013 výzvu v rámci opatrenia ROP 3.1 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov, oblasť podpory 3.1a – intervencie do pamäťových a fondových inštitúcií a oblasť podpory 3.1b - intervencie do nehnuteľných kultúrnych pamiatok s kódom ROP-3.1-2013/01. Výzva je otvorená do 8.4.2014.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na výzvu ROP-3.1-2013/01 vrátane spolufinancovania prijímateľa je 35 580 000,00 EUR.

Cieľom výzvy ROP-3.1-2013/01 je posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov zvýšením kvality služieb poskytovaných pamäťovými a fondovými inštitúciami a revitalizáciou významných pamiatkových objektov.

Oprávneným žiadateľom pre výzvu ROP-3.1-2013/01 je aj vyšší územný celok ako zriaďovateľ pamäťových a fondových inštitúcií v zmysle zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, a v zmysle zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty resp. ako vlastníak nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Oprávnenými aktivitami realizácie projektu sú rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni (knihnice, múzeá, galérie) a revitalizácia významných pamiatkových objektov a s tým spojené obstaranie vybavenia, vrátane IKT vybavenia.

Minimálne celkové oprávnené výdavky sú stanovené vo výške 173 684 EUR. Maximálne celkové oprávnené výdavky sú stanovené vo výške 2 490 000 EUR na jeden projekt. Spolufinancovanie je vo výške 5 % oprávnených výdavkov.

Na základe uvedeného je zámerom Odboru kultúry a cestovného ruchu Úradu KSK v rámci tejto výzvy podať nasledovné projekty:

a) Astronomický areál - rekonštrukcia Moussonovho domu a parku

Hvezdáreň Michalovce

Národná kultúrna pamiatka – rodný dom T. J. Moussona z 19. storočia. Projekt rieši kompletnú rekonštrukciu stavby, ktorá je v zlom stave.

Stavebné práce riešené v projekte: vysušenie muriva, nové rozvody, nové vnútorné omietky, nová fasáda, výmena okien a okeníc, nová úprava podláh, zabezpečenie bezbariérovosti – výťah, renovácia sociálnych zariadení, rekonštrukcia kupoly, parkové úpravy.

Plánované aktivity v rekonštruovanej stavbe:

Okrem bežných prednášok a prezentácií v posluchárni, klubová a krúžková činnosť v klubovni, pozorovania skutočnej oblohy na bezpečnej streche hvezdárne na pohodlných ležadlách spojené s premietaním, premietanie filmov pre náročného diváka z oblasti ekológie, prírody, cestovania a umenia, tvorivé dielne a hry vo viacúčelovej miestnosti, Moussonov plenér na streche hvezdárne, planetárny náučný chodník.

Celkové náklady projektu: 850 000,- EUR

Náklady na spolufinancovanie: 42 500,- EUR

b) Kaštieľ v Trebišove – obnova národnej kultúrnej pamiatky

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove

V rozľahlom anglickom parku sa nachádza pôvodne baroková stavba kaštieľa, ktorú neskôr klasicisticky upravili. V 19. storočí ho zdedila významná rodina grófa Júliusa Andrásyho, ktorá ho prestavala v neorenesančnom slohu a obklopila parkom s cudzokrajnými drevinami.

Stavebné aktivity rekonštrukcie: hlavná budova kaštieľa – nutné vnútorné dispozičné úpravy z dôvodu funkčného využitia priestorov, výmena okien na celom objekte, revízia a funkčnosť vykurovania, zdravo-technických inštalácií. Realizácia nových slaboprúdových rozvodov s cieľom využitia audiovizuálnej projekcie (interaktívna prezentácia jednotlivých exponátov). Doriešenie centrálnej signalizácie EPS. Tepelno-technická izolácia podstrešného priestoru. Projekt bude riešiť aj sanáciu jednotlivých miestností v suterénnej časti z dôvodu odvlhčenia. Návrh nových klampiarskych prvkov, čiastočná úprava a oprava krytiny, balkónov. Klimatizovanie časti priestorov. Tiež sa navrhuje aj mobiliárové vybavenie nových expozícií na poschodí v Andrásyho trakte.

Cieľom projektu je vrátiť Andrásyovcov po viac než 100 rokoch do jedného z ich sídel – do trebišovského kaštieľa. Celé prvé nadzemné podlažie sa premení na historický andrásyovský trakt s prispôbeným mobiliárom. Zrkadlová sieň sa tiež premení na historickú sálu. Južné krídlo /terajšia galéria/ bude tiež slúžiť v prípade potreby ako historická koncertná sála. V podkroví pod strechou zriadieme „amfiteáter“ – sedenie pre divákov, malé pódium, ktoré bude slúžiť ako netradičný priestor na divadelné predstavenia i na interaktívne približovanie regionálnych dejín cez divadelné fragmenty a ďalšie prezentačné účely.

Celkové náklady projektu: 2 490 000 EUR

Náklady na spolufinancovanie: 124 500 EUR

c) Zážitkové centrum SENTINEL v Rožňave

Banické múzeum v Rožňave

V národnej kultúrnej pamiatke na Šafárikovej ulici č. 43 je v súčasnosti inštalovaná bansko-hutnícka expozícia. Budova je v zlom stave potrebuje komplexnú rekonštrukciu. Stavebné práce riešené v projekte: vysušenie muriva, nové omietky, rozvody, nová fasáda, výmena okien a okeníc, nové podlahy, renovácia sociálnych zariadení, prístavba.

Zámer projektu: Rozšíriť výstavno-prezentačné priestory banického múzea, vytvoriť podmienky pre reinštaláciu časti súčasnej expozície a interaktívne exponovať nevyužívané banické stroje a unikátnu zbierku parný valec SENTINEL. Vytvoriť predpoklady na interaktívne aktivity spojené s využitím audiovizuálnej techniky. Zabezpečiť prezentačnú funkčnosť strojov a zariadení, využívať zariadenie a priestory na ukážky banských a hutníckych prác.

Celkové náklady projektu: 2 150 000,- EUR

Náklady na spolufinancovanie: 107 500,- EUR

d) Provinčný dom v Spišskej Novej Vsi – rekonštrukcia a modernizácia

Múzeum Spiša

NKP Provinčný dom v Spišskej Novej Vsi, jedinečná historická budova v kontexte dejín Spiša a Európy. Dejiny historickej budovy siahajú do stredoveku – 15. storočia, kedy slúžila ako radnica mesta.

Zámerom projektu je rekonštrukciou, stavebno-technickými úpravami, obnovou nevyužívaných častí historického objektu (suterén a podkrovie), vytvorením nových expozícií (História a príroda Spiša“), debarierizáciou a modernizáciou vybavenia získať polyfunkčný, revitalizovaný múzejný objekt, ktorý poskytne zvýšenú kvalitu služieb európskej úrovne. Súčasný stav: havarijný stav elektrického zariadenia, bleskozvodov; zlý stav kanalizácie, kúrenia, okenných výplní, zavlhčenie objektu, fasáda z Levočskej ulice.....

Projekt na realizáciu stavby, I. etapa arch. výskum a architektonicko–historický výskum boli realizované z finančných prostriedkov KSK (spolu cca 44 tis. EUR).

Ďalšie projekty boli realizované s finančnou podporou MK SR: Archeologický výskum II. etapa (10 000. EUR., Reštaurátorský výskum 8 000 EUR (rok 2013).

Celkové náklady projektu: 2 490 000,- EUR

Náklady na spolufinancovanie: 124 500,- EUR

e) Rekonštrukcia budovy hlavného kaštieľa Zemplínskeho múzea v Michalovciach

Zemplínske múzeum v Michalovciach

Predmetom projektovej dokumentácie je hlavná budova Zemplínskeho múzea, ktorou je bývalý barokovo-klasicistický kaštieľ šľachticov zo Starého a z Michaloviec.

Aktuálna rekonštrukcia sa bude týkať centrálnej budovy a východného krídla. V rámci nej budú kompletne zrekonštruované prípojky vody, elektriny a plynu a následne aj všetky vnútorné rozvody (voda, elektrina, ústredné vykurovanie). Vo východnom krídle sa plánuje s využitím, doteraz nevyužitého podkrovia a tým aj s prestavbou vstupných priestorov, odkiaľ by malo viesť nové schodisko smerom hore. Tieto novovytvorené priestory v podkroví budú slúžiť najmä pre multifunkčné aktivity so školami a mládežou (multimediálna miestnosť, tvorivé aktivity). Pri rekonštrukcii je počítané s výmenou okien a dverí na celej budove. Po kompletnej rekonštrukcii získa Zemplínske múzeum priestor pre rozšírenie svojich stálych expozícií, pretože časť miestností, ktoré sú v súčasnosti využívané ako kancelárie alebo depozitáre sa zmení na výstavné miestnosti. V suterénnych priestoroch sa rozšíria možnosti pre vinotéky a prezentáciu vín sobranceckej oblasti. V podkroví pravého krídla získa múzeum dostatočné priestory pre aktivity so školskou mládežou (detské tábory, tvorivé dielne a pod.).

Celkové náklady projektu: 2 250 000,- EUR

Náklady na spolufinancovanie: 112 500,- EUR

Kultúrne zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK sídlia v mnohých prípadoch v historických budovách, ktoré sú národnými kultúrnymi pamiatkami. Tieto budovy si vyžadujú veľké investície do obnovy a rekonštrukcie. Technický stav týchto objektov musí korešpondovať s ich súčasným a budúcim využitím v súlade s neustálym skvalitňovaním služieb pre návštevníkov. Z tohto dôvodu je nevyhnutné hľadať možnosti získania mimorozpočtových prostriedkov. V prípade úspešnosti predložených projektov sa podarí na niekoľko rokov zabezpečiť atraktívne úrovne prezentačnej stránky vybraných objektov – národných kultúrnych pamiatok v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja a zároveň aj naplňať hlavný cieľ dlhodobého rozvojového programu Terra Incogita a to skvalitňovať ponuku kultúrneho turizmu v cieľových bodoch.